

DYMNY (14) ai

sg m N dymny (4). ◇ A dymny (1). ◇ L dymnym (1). ◇ f N dymnã (3). ◇ A dymną (2). ◇ I dymną (1). ◇ n N dymn(e) (1). ◇ pl N subst dymn(e) (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

Przymiotnik od „dym”; *fumosus* Mącz, *Calep*, Cn; *furneus*, *fumidus*, *fumifer*, *fumificus* Cn (14) :

1. *Zadymiony, pełen dymu* (6) : Wieliczka górą folną w ziemi zápalona od iednego łotrã [...] Kościelecki Andrzej ná ten czas będąc Zupnikiem/ wpuścił fie z Botmánem ftárym w gorę dymną/ tám vgásiłi ogień *BielKron* 407v; *Mącz* 139b; á nawięeeey w izbách miarę mieć/ áby gorące á dymne niebyły. *SienLek* 15v; Nie ták Pándyonowá iálkołká okrutnie Lámentuie pod dymną ftrzechã *KlonŻal* B2; *Calep* 440b.

Wyrażenie: »dymny chyz« = *kurna chata* (1): Muśi mieřzkác w dymnym chyźie/ Ládá fię go co nágryźie. *KochMRot* A4v.

2. *Przepuszczający dym, dymiący* (2) : *Fumarium*, *Dymna dziurá*/ álbo miesce gdzie wino albo piwo odkifawa. *Mącz* 139b; *Spiramentum*, *Dymny loch*. *Kominek* zkąd dym wychodzy. *Mącz* 408d.

3. *Jak dym, o kolorze lub zapachu dymu* (3) : Boć niebyłá ták niemożna wfřechmocna ręká twoiã [...] wpuścić na nie mnořtwo *Niedzwiedziow*/ ábo fmiãłe *Lwy*/ ábo nowe iákíe á nieznáíome gniewu pełno beřtye/ ábo parę ogniřtã tchnące/ álbo dymny řmrod wydawáíące [*fumi odorem proferentes*] *Leop Sap* 11/19.

Wyrażenie: »piwo dymne« (2): *Capnias*, *Piwo dymne*. *Mącz* 37a.

Przen: *Znikomy, marny* (1) : Bo fię roźnićíłá [!] iáko ogień bezboźnořć/ tarnie y ćiernie będzie źárł: y zápáli fię w gęřtwie wlefię/ y ftoczyfię w kupę pychá *dymna* [*convolvetur superbia fumi*] *Leop Is* 9/18.

4. [Zestawienie w funkcji terminu chemicznego: »dymna żuźel«: *Dymna Zuźel* w *Kominiech* Vtnych piecow ieřt *Troiáká*. *Pierwřza* fię wieřza/ iáko groná winne/ á to ieřt groniřta *Dimna Zuźel*/ *Pompholix Botrytis*. *Grawnicht*. *Druga* ieřt fkorupiálta przy řćíánách *Kominowych*/ tę *Láćinnicy* zowã *Pompholix Crustacea*. *Trzećia* ieřt mřzyřta *Przeto* iã *Pompholix Vellerea* zowã, á *Niemcy* weyřznicht/ wřzákźe wřzyřtki *Vrewcem* niektorzy zowã. *SienHerb* I3#d (*Linde*).]

5. *W opisie procesów fizjologicznych* (1) :

Wyrażenie: »wielkořć dymna« (1): Zafię przyczyna prořtich włofow ieřt wilkořć *dymna* á cięřzka, która włofi ku dołu fklania *GlabGad* A8v.

6. *Zawierający w sobie lotne substancje (o plynach)* (2) : *Siárká* tedy [...] z témi to wodámi fię czařem mieřzáíac/ wedle tego iáko iéy ná ktorým mieyřcu říłá/ wodę cięplã a *dymną* podawa. *Oczko* 7; Abo ow *dymny* trunek (*marg*) *Gorzałká* (-)/ co go piiã láíac/ *Oczy* mruźac/ marřcząc fię/ kářzłac y charcháíac. *KlonWor* 69.

Cf **DYMIASTY**, [**DYMISTY**], [**DYMNISTY**], **DYMOWY**